

10

GREEN
POWER

ASO Başkanı Ardıç'tan enerji maliyetlerinde istikrar vurgusu

Ankara Sanayi Odası Başkanı **Sevit Ardıç**, küresel jeopolitik belirsizliklerin enerji fiyatlarında oynaklığı artırdığını belirterek, bu durumun sanayi üretiminden lojistiğe kadar tüm maliyet kalemlerini hızla etkilediğini söyledi. Enerjide yalnızca fiyat seviyesinin değil arz güvenliği ve öngörülebilirliğin de kritik hale geldiğini vurgulayan Ardıç, rekabet gücünü koruyan ve enerji maliyetlerinde istikrarı önceleyen politikaların kararlılıkla sürdürülmesi gerektiğini ifade etti.

Sibel Cennetoğlu - Ankara

Ankara Sanayi Odası, yeni yılın ilk Meclis Toplantısını Meclis Başkanı Celal Koloğlu başkanlığında gerçekleştirdi. **Ankara Sanayi Odası** Yönetim Kurulu Başkanı **Sevit Ardıç**'in güncel ekonomik gelişmeleri değerlendirdiği, sanayicilerin sorunlarını ve çözüm önerilerini aktardığı toplantıda **ASO** Meclis Üyeleri de talep ve beklentilerini dile getirdi.

"SANAYİCİLER İÇİN YEŞİL PASAPORT DÜZENLEMESİ GÜNDEME ALINMALI"

ASO Başkanı **Sevit Ardıç**'in gündeminde, TBMM'ye sunulan yeşil pasaport düzenlemesine ilişkin kanun teklifi de vardı. Meslekte 15 yılını dolduran mühendis ve mimarların yeşil pasaport alabilmelerinin öngörüldüğünü hatırlatan Başkan Ardıç, "Meslek gruplarının işini kolaylaştıracak her adımı

elbette değerli buluyoruz. Ancak istihdam yaratan, yatırım yapan ve ihracatla ülkeye döviz kazandıran biz sanayicilerin, yıllardır dile getirdiği benzer bir düzenlemenin hâlâ gündeme alınmamış olması, izahı zor bir eksiklik" dedi.

Sanayicilerin işinin masa başında değil, sahada ve küresel pazarlarda olduğuna vurgu yapan Başkan Ardıç, ihracatın uluslararası temas gerektirdiğini, vize süreçlerindeki belirsizlikler ve gecikmelerin ihracat performansını aşağıya çektiğini belirterek, "Zaman kaybı, fırsat kaybına; fırsat kaybı da sipariş ve pazar kaybına dönüşmektedir. Küresel rekabetin bu kadar sert olduğu bir dönemde biz sanayicilerin zaman kaybetme lüksü yoktur. Bu nedenle talebimiz son derece açık ve nettir. Bugünün KOBİ'sine, yarının büyük ihracatçısı gözüyle bakmalıyız. Mevcut uygulamada olan ihracat performansının yanı-

sıra, istihdam düzeyi, sanayi sicil kaydı ve kapasite raporu gibi somut göstergeler de yeşil pasaport verilmesinde esas alınmalıdır" ifadelerini kullandı.

Sanayiciler olarak bir ayrıcalık talebinde bulunmadıklarını altını çizen

Başkan Ardıç, "Ülkemizin ihracat kapasitesini büyütme ve küresel rekabette sanayicimizi güçlendirmeye yönelik akılcı bir destek mekanizmasıdır. Bu düzenlemenin gecikmeden gündeme alınmasını ve tüm

siyasi partilerin ortak iradesiyle desteklenmesini bekliyoruz. Çünkü mesele sanayicinin yeşil pasaportu değil ülkemizin üretim gücü, ihracat kapasitesi ve sürdürülebilir kalkınma hedefleridir" dedi.

"ENERJİ FİYATLARINDAKİ OYNAKLIK MALİYETLERİ HIZLICA ETKİLEYEBİLİYOR"

ASO Başkanı Ardıç, küresel gelişmelere de değinerek, "2026'ya da yeni dünya düzeninin artık bizi şaşırtmayan gelişmeleriyle girdik" açıklamasında bulundu.

Yakın zamana kadar devletlerarası ilişkilerde hukuk, kurallar ve kurumların belli bir dengeyi ayakta tuttuğunu, bugün ise bu zeminin birçok alanda ortadan kalktığını söyleyen Başkan Ardıç, "Eski kurallar yok, yeni kurallar da yok. Yani artık sadece kuralsızlık var. Bugün küresel düzende güçlü olan, uluslararası kuralları tanımadığını artık gizleme gereği duymuyor" ifadelerini kullandı.

İçinde bulunulan dönemde, yalnızca konjonktürel dalgalanmalarla değil, daha derin bir sistem değişimiyle okumak gerektiğini ifade eden Başkan Ardıç, şunları söyledi: "Ekonomik ilişkiler de giderek daha fazla güç-

ve güvenlik ekseninde yeniden tasarlanıyor. Bu yeni dönemde ülkeler serbest ticaretin avantajlarını değil, tedarik güvenliğini; maliyet optimizasyonunu, stratejik bağımsızlığı önceleyen bir çizgiye kayıyor. Bu durum, sanayi politikalarını ve küresel ticareti kalıcı olarak dönüştürüyor. ABD Başkanı Trump'ın yayımladığı söylemleri, Ukrayna'dan Gazze'ye, Grönland'dan Venezuela'ya uzanan gelişmeler, diplomasinin yerini giderek güç dilinin aldığı gösteriyor. Komşumuz İran'da yaşanan gelişmeler, bölgesel istikrarsızlığın daha da derinleşebileceğine işaret ediyor. Bu tablo finansal piyasalar açısından da önemli sonuçlar doğuruyor. Jeopolitik belirsizliklerin arttığı dönemlerde küresel sermaye daha seçici davranıyor, risk iştahı dalgalanıyor ve finansman koşulları sıklaşıyor. Enerji

fiyatlarında görece bir rahatlama, kısa vadede maliyetleri düşürücü bir etki yaratsa bile, küresel belirsizlik algısının yükselmesi sermaye akımlarını sınırlayabiliyor. Geleceğe yönelik beklentilerin bozulması, dünya çapında yatırım ve tüketim iştahını da törpüleyebiliyor. Bu nedenle 2026 yılında küresel ekonomide fiyat istikrarından ziyade risk yönetimi kavramının öne çıktığını görüyoruz."

Yaşanan bu gelişmelerin Türkiye'ye yansımaları üç temel başlıkta değerlendirilen Başkan Ardıç, birincisinin enerji fiyatlarındaki oynaklığın sanayi üretiminden lojistiğe kadar geniş bir alanda maliyetleri hızla değiştirebildiğine dikkat çekti. Enerjide yalnızca fiyat seviyesini değil arz güvenliğini ve öngörülebilirliği öncelleyen bir yaklaşımın önem kazandığını söyledi.

İHRACATÇI KOBİ'LER İÇİN 'SABİT FAİZLİ UZUN VADELİ ÜRETİM KREDİLERİ' PAKETİ ÖNERİSİ

İkinci başlığın, küresel belirsizlik ortamında finansmana erişim konusunun sanayici ve ihracatçı açısından belirleyici hale gelmesi olduğunu ifade eden Başkan Ardıç, teşviklerin yanında, sürdürülebilir, uzun vadeli ve makul maliyetli finansman imkânlarının rekabet gücünün ana unsuru olduğunu belirterek, şu önerilerde bulundu:

"İhracata dayalı üretim yapan KOBİ'ler için 'Sabit Faizli Uzun Vadeli Üretim Kredileri' paketi oluşturulmalıdır. Diğer taraftan risk paylaşım modeliyle özel sektör tahvil ihracatlarının desteklenmesi acilen gündeme alınmalıdır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı koordinasyonunda, Kredi Garanti Fonu'nun üst limitleri imalat sanayine yönelik olarak artırılmalıdır.

Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası ile Eximbank, orta ve uzun vadeli sanayi finansmanı için özel kredi paketleri oluşturulmalıdır."

ENERJİ MALİYETLERİNDE İSTİKRAR VURGUSU

Başkan Ardıç, üçüncü temel başlığın ise dış ticaret ve pazar stratejileri olduğunu belirterek, firmaların yalnızca fiyata değil, güvenilir tedarikçi kimliği, sözleşme disiplini ve standartlara uyum kapasitesiyle öne çıkması gerektiğini söyledi.

Başkan Ardıç, "Ülkemizin rekabet gücünü koruyan, ihracatı destekleyen ve enerji maliyetlerini öngörülebilirliği artıran politikaların kararlılıkla sürdürülmesi esastır" diye konuştu.

"ASO ANKARA AR-GE MERKEZLERİ PLATFORMU KURACAĞIZ"

Ankara Sanayi Odası olarak üç ay içinde **Ankara**'da Ar-Ge Merkezleri konusundaki araştırmalarını tamamlayıp, **ASO Ankara Ar-Ge Merkezleri Platformu** kuracaklarını belirten Başkan Ardıç, "İşletme büyümeden, iş birliği ve kümelenme modelleri güçlendirilmeden, ortak Ar-Ge ve ortak yeşil-dijital yatırım

platformları kurulmadan, sanayimizin küresel rekabette güçlü bir şekilde yer alması mümkün değildir" ifadelerini kullandı.

"ANKARA YENİ SANAYİ MODELİNİN ÖNCÜSÜDÜR"

Türkiye'de imalat sanayiinde yatırım ve teknoloji bileşimindeki sınırlı ilerlemenin, birçok bölgede ölçek ekonomilerini ve üretim kapasitesini baskılamak, Ankara'nın bu eğilimden belirgin biçimde ayrıştığını söyleyen Başkan Ardic, sözlerine şöyle devam etti:

"Başkentimiz; savunma, havacılık, elektronik, yazılım ve ileri mühendislik alanlarında kazandığı fonksiyonel derinleşme sayesinde Türkiye'nin en hızlı rekabet gücü artışı gösteren ili hâline gelmiştir. İmalat katma değerinin ulusal payı 2009'dan bu yana %45'e yakın artan Ankara; tasarım, Ar-Ge, test, entegrasyon ve ileri mühendislik gibi yüksek katma değerli fonksiyonların ölçeklenmesinden beslenen yeni bir sanayi modelinin öncüsüdür. Ankara sanayisi, 'küçük olsun benim olsun' anlayışını yıkmış; 'büyük

olsun, hepimizin olsun, dünya ile yarışsın' vizyonunu hayata geçirmiştir. Bu tablo, hem savunma sanayii ekosistemimizin hem de OSB-teknopark-üniversite üçgenimizin Türkiye'ye örnek olacak bir dönüşüm gücüne sahip olduğunu gösteriyor."

Başkan Ardic'in gündeminde, Türkiye'de ilk kez ASO tarafından hazırlanan ve ikincisi açıklanan İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-İLTEK de vardı. ASO-İLTEK sonuçlarının; Türkiye'nin yüksek teknoloji üretim ekosistemini yalnızca üretim hacmiyle değil, Ar-Ge,

"ESKİ KURALLAR YOK YENİ KURALLARI BİZ YAZMALIYIZ"

Ankara'dan, savunma sanayii öncülüğünde yükselen teknoloji gücünün Türkiye'nin dört bir yanına yayılması gerektiğinin altını çizen Başkan Ardic, "Çünkü yeni dünya düzeninde yeni dönemin kurallarını; Teknolojiyi üreten, geliştiren ve ihraç edenler; yani gücü elinde bulunduranlar yazacak. Madem eski kurallar yok, o halde yenilerini başkalarının yazmasını beklememeliyiz. Ankara'nın mühendislik aklıyla, üretim gücüyle o kuralları bizzat biz yazmalıyız. Bunun için potansiyelimiz, birikimimiz, insan kaynağımız ve sanayi altyapımız var. En önemlisi; bunu başaracak birlik ve beraberliğimiz var" diye konuştu.

Başkan Ardic, konuşmasını, 2026 yılının Türkiye için, dijitalleşme ve

yeşil dönüşümü odağına alan, katma değeri yüksek, rekabetçi ve kapsayıcı bir sanayi anlayışıyla yeni bir atılımın yılı olacağına inandığını söyleyerek, şu sözlerle tamamladı:

"Dünya hızla değişirken, belirsizlikler kadar yeni fırsatlar da önümüzde duruyor. Üretim gücümüz, girişimci ruhumuz ve stratejik konumumuzla bu dönüşümün gerisinde kalmamalıyız. Şirketlerimizle, çalışanlarımızla, üniversitelerimizle ve kamu kurumlarımızla tek bir vizyon etrafında birleştiğimizde; Türkiye'yi dünyayla rekabet eden bir üretim merkezi haline getireceğimize yürekten inanıyorum. Tüm paydaşlarımızla ortak akıl ve ortak hedefler etrafında buluşarak; ülkemizin bölgesinde ve dünyada güven veren, yön gösteren imajını daha da güçlendireceğiz. Bu inanç ve kararlılıkla yolumuza devam edeceğiz."

tasarım, sistem mühendisliği, yetenek seti, dijital altyapı gibi stratejik üst fonksiyonlar üzerinden analiz eden yeni bir bakış açısı sunduğunu söyleyen Başkan Ardic, "ASO-İLTEK 2025'in ortaya koyduğu tablo nettir. Gururla ifade ediyorum ki; Türkiye'nin teknoloji üretim üssü Ankara'dır. Ankara; araştırma ve yenilikçilik

kapasitesinde ilk sıradadır ve teknoloji üretiminde liderliğini korumaktadır. Bu tablo, Ankara'nın sadece "üreten ve dönüştüren" bir şehir değil; yüksek teknolojiyi üreten, mühendislik ve tasarım geliştiren, küresel rekabet gücü inşa eden stratejik bir merkez olduğunu ortaya koymaktadır" dedi.

İş dünyası büyüme verisi için ne dedi?

İş dünyası temsilcileri, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan 2025'e ilişkin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYH) verilerine yönelik değerlendirmelerde bulundu.

İSTANBUL, ANKARA, AA

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, TÜİK tarafından açıklanan 2025 yılı büyüme rakamlarına ilişkin yaptığı yazılı açıklamada, küresel ekonomide başta tarife savaşları olmak üzere belirsizliklerin öne çıktığı ve öngörülebilirliğin giderek azaldığı 2025'te, Türkiye'nin tüm yaşananlara rağmen yüzde 3,6 ile küresel büyüme oranının üzerinde bir büyüme gösterdiğini kaydetti.

Olpak, "Bu, ekonomimizin yaşanan zorluklara rağmen dinamizmini gösterirken, aynı zamanda olası uluslararası ve bölgesel şoklara karşı direncinin de bir göstergesi." ifadesini kullandı.

Büyümenin detaylarına değinen Olpak, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Sektörel bazda tarımdaki mevsimsel etkilere bağlı daralma dışında tüm sektörler pozitif katkı vermiş, inşaat yüzde 10,8 ile büyürken sanayi de yüzde 2,9 büyümüş. Harcama tarafında ise tüketim harcamaları yüzde 4,1 büyürken, yatırımların yüzde 7 ile yüksek büyüme göstermesi oldukça önemli. Mal ve hizmet ihracatının yüzde 0,3 daralması ise uluslararası konjonktürle birlikte değerlendirilmesi gereken önemli bir nokta.

Dünya ekonomisinde yaşanan sorunların küresel ticarete yansımaları ortadayken, maalesef hafta sonu, yaşanan ve yaşanması mümkün ve telafisi mümkün olmayan can kayıplarına ve ciddi hasara yol açan ve açacak olan, küresel ticarete de enerjiden lojistik kadar önemli bir merkez olan yakın coğrafyamızda başlayan sıcak savaşta, 2026'nın belirsizliklerini ve sorunların artacağı zor bir sene olacağını düşünüyoruz."

'Yüzde 3,6'lık artış ekonomimizin de dayanıklılığını gösteriyor'

İstanbul Ticaret Borsası (İSTİB) Başkanı Ali Kopuz da çatışma ve savaş ortamında tarımın öneminin bir kat daha arttığını belirterek, geçen yıl yaşanan don olaylarının da etkisiyle daralan tarımsal üretimin artırılması için üretim maliyetlerini kontrol altında tutan, arz güvenliğini güçlendiren ve yerli üretimi destekleyen politikaların güçlendirilmesi gerektiğini işaret etti.

Kopuz, dünyada jeopolitik risklerin arttığı, enerji fiyatlarının dalgalandığı, ticaret hatlarının tartışıldığı bir süreçten geçildiğini dikkati çekerek, "Böyle bir ortamda büyümeyi sürdürebilmek kolay değil. Bu nedenle yüzde 3,6'lık artış ekonomimizin de dayanıklılığını gösteriyor. Elbette daha yüksek büyüme oranlarını hedefliyoruz ancak önemli olan dengeli, sürdürülebilir ve üretim temelli bir büyüme patikasında ilerlemektir. Türkiye'nin sanayisi,

ihracatçısı, çiftçisi ve girişimcisi üretmeye devam ettiği sürece, küresel dalgalanmalara rağmen yoluna devam edecek güce sahiptir." ifadelerini kullandı.

Son günlerde Orta Doğu'da yaşanan sıcak çatışmalara da vurgu yapan Kopuz, son 48 saatte Türkiye'nin çevresinde 15 ülkenin ya da askeri unsurun hedef alındığına işaret etti.

Kopuz, savaş ortamının sadece savunma sanayini değil, tarım ve gıdanın da önemini hatırlattığını altını çizerek, şunları kaydetti:

"Türkiye'nin savunma sanayisi giderek güçleniyor. Türk tarımı da Avrupa lignin ilk sırasında, dünyada ise yedinci durumda ancak açıklanan büyüme rakamlarına göre tarım sektöründeki yüzde 8,8'lik daralmayı göz ardı edemeyiz. Bu daralmanın temel nedeni elbette iklim değişikliği ve geçen yıl yaşanan don olaylarıdır. Yani bu yıl yaşanan daralmanın nedeni üretim isteksizliği değil, doğal koşullardır. Tarım doğası gereği iklimle bağlıdır. Bir yıl düşüş yaşanır, sonraki yıl toparlanma olabilir. Bu nedenle önemli olan uzun vadeli tarımsal stratejidir. Üretim altyapısını güçlü tutarsak ve üreticimizi desteklersek, bu geçici etkilerin kalıcı hale gelmesini engelleyebiliriz. Unutulmamalı ki tarım sadece ekonomik bir faaliyet değildir, gıda güvenliğimizin ve fiyat istikrarının temelidir. Böyle günlerde de gıdanın önemi bir kat daha artar."

İTSİB Başkanı Kopuz'un değerlendirmesi

İSTİB Başkanı Kopuz, tarım altyapısını güçlendirmek için iyi niyetle yapılan çalışmalarını desteklediklerini belirtti.

Kopuz, üreticileri güçlü tutmak zorunda olduklarına dikkati çekerek, "Bu nedenle KGF kefaletiyle uygulanan Tarım Kefalet Destek Programı gibi finansman mekanizmalarının devreye alınması son derece önemli buluyoruz. Daha fazla finansal kuruluşun katılımıyla bu tür geniş kapsamlı finansman modellerinin geliştirilmesini, ihtiyacı olan her çiftçi için devreye alınması gerektiğini düşünüyoruz." açıklamasında bulundu.

ABD'nin ve İsrail'in İran'a saldırısının ardından ortaya çıkan Hürmüz Boğazı çevresindeki risklerin küresel piyasalar-

da belirsizlik oluşturabileceğine vurgu yapan Kopuz, enerji fiyatlarında yaşanabilecek dalgalanmaların üretim maliyetlerini artırabileceğini kaydetti.

Kopuz, "Bu nedenle hem enerji arz güvenliğini hem de tarımsal üretimin sürdürülebilirliği daha da stratejik hale gelmiştir. Önümüzdeki dönemde büyümenin sağlıklı ve dengeli şekilde devam edebilmesi için üretim maliyetlerini kontrol altında tutan, arz güvenliğini güçlendiren ve yerli üretimi destekleyen politikalar kritik önemdedir." ifadelerini kullandı.

'Sınırlı büyüyen sektörler öncelikli ve tedbirler alınmalı'

Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran, Türkiye ekonomisinin 2025'te yüzde 3,6 büyüme ile tamamlanmasını, küresel ölçekte yaşanan tüm zorluklara rağmen önemli bir başarı olduğunu bildirdi.

Baran, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan, 2025'e ilişkin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYH) verilerine ilişkin yazılı açıklama yaptı.

Küresel ekonomide belirsizliklerin, sıkı para politikalarının ve jeopolitik risklerin devam ettiği bir dönemde, Türkiye ekonomisinin 2025'te yüzde 3,6 büyümeyle tamamlanmasını, küresel ölçekte yaşanan tüm zorluklara rağmen önemli bir başarı olduğunu belirten Baran, şöyle devam etti:

"Dünya ekonomisinde enflasyonla mücadele politikalarının sürdüğü, finansmana erişimin zorlaştığı, ticarete korumacı eğilimlerin arttığı bir konjonktürdeyiz. Yakin coğrafyamızda süren savaş ve çatışmalar, enerji maliyetleri, yeşil dönüşüm yatırımları ve tedarik zincirlerinde yeniden yapılanma süreci iş dünyamız üzerinde ciddi baskılar oluşturuyor. Böyle bir ortamda, 2025 yılını yüzde 3,6 büyüme ile tamamlamamız son derece kıymetli. Bu tablo, özel sektörümüzün dinamizmini ve ekonomimizin sağlam temeller üzerinde ilerlediğini gösteriyor. Yüzde 3,6'lık büyüme, Türkiye ekonomisinin direncini, reel sektörümüzün üretim gücünü ve ülkemizin potansiyelini bir kez daha ortaya koydu."

Baran, inşaat, bilgi-ileti-

şim, ticaret, konaklama gibi alanların, ekonomiyeye katkısının sürdürdüğünü kaydetti.

Sanayi, gayrimenkul faaliyetleri, insan sağlığı sektörlerindeki sınırlı büyümenin incelenmesi ve bu alanlarda daralmayı önleyici tedbirler alınması gerektiğine değinen Baran, yüzde 8,8 oranında gerileyen tarım sektörünün de mercek altına alınması ve iklim değişikliği gibi tüm etkilere rağmen, sektörü büyütecek tedbirlerin gündeme taşınmasının elzem olduğuna dikkati çekti.

Geçen yılın tamamında elde edilen yüzde 3,6'lık büyümenin ve 18 bin 40 dolarlık kişi başına milli gelirin, Orta Vadeli Program hedefleriyle uyumlu bir performansa işaret ettiğini aktaran Baran, ekonomik istikrarın güçlenmesi ve reform adımlarının kararlılıkla sürdürülmesinin, Türkiye'nin gelecek dönemde daha yüksek ve sürdürülebilir bir büyüme patikasına ulaşmasını destekleyeceğini belirtti.

'Ülkemiz için değer oluşturmaya devam edeceğiz'

Baran, sürdürülebilir ve kalıcı büyüme için finansman imkanlarının güçlendirilmesi gerektiğini altını çizerek, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Ekonomimizin omurgası, üretimin, istihdamın ve ihracatın ana taşıyıcısı olan KOBİ'lerimizin finansmana erişiminin kolaylaştırılması, yatırım istahının desteklenmesi ve verimlilik artışına yönelik adımların hızlandırılması büyümenin devamlılığı açısından büyük önem taşıyor. Enflasyonla mücadele sürecinde başarı adımlar atılmasıyla finansman şartlarının daha elverişli hale gelmesi, büyümenin daha güçlü ve dengeli bir zemine oturmasını sağlayacaktır. İş dünyası olarak üretmeye, istihdam sağlamaya ve ülkemiz için değer oluşturmaya devam edeceğiz."

'Sürdürülebilir büyümenin temel dayanağı sanayi yatırımlarıdır'

Ankara Sanayi Odası (ASO)

Başkanı Seyit Ardic, Türkiye ekonomisinin beklentilere paralel olarak 2025'te yüzde 3,6 büyüdüğünü belirterek, "Yatırımları, sanayide kalıcı kapasite artışı sağlayacak biçimde yönlendirmek ve tarımdaki daralmayı dengeleyecek seçici politikaları kararlılıkla uygulamak zorundayız." ifadesini kullandı.

Ardic, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan, 2025 Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYH) verilerine ilişkin yazılı açıklama yaptı.

Türkiye ekonomisinin beklentilere paralel olarak 2025'te yüzde 3,6 büyüdüğünü bildiren Ardic, 4 çeyrekte kaydedilen yüzde 3,4'lük büyümenin ise ekonominin küresel belirsizliklere rağmen, dirençli kaldığını

göstermesi açısından olumlu bir gelişme olduğunu vurguladı.

Ardic, büyümenin niteliğine dikkati çekerek, 2025 yılının genelinde büyüme verilerinin sektörler arasında belirgin bir ayrılmaya işaret ettiğini kaydetti. Talep tarafındaki canlılığın sürdüğünü, arz tarafındaki zayıflamanın sürdürülebilir büyüme açısından dikkatle değerlendirilmesi gereken bir tablo ortaya koyduğuna işaret eden Ardic, "Sanayi büyümesinin, yüzde 2,9 ile son dört yılın en güçlü performansını kaydetmesi kıymetlidir. Ancak manşet büyümenin gerisinde kalması, ekonomik büyümenin kalitesi ve sürdürülebilirliği açısından üzerinde durulması gereken önemli bir işaretler." değerlendirmesinde bulundu.

Verilerin en dikkat çeki başlıklarından birinin de yatırımlardaki artış olduğunu altını çizerek, "2025'te sabit sermaye yatırımlarının ortalama yüzde 7, makine-teçhizat yatırımlarının ise yüzde 5 arttığını, ancak bu artışın üretim kapasitesini genişlettiğini, verimliliği ve rekabet gücünü desteklediğini söylemenin henüz erken olduğunu belirtti.

Ardic, yatırımlardaki hızlanmanın, sanayi kaynaklı kapasite genişlemesinden daha çok inşaat sektöründeki yüzde 10,8'lik büyümeden kaynaklandığını belirterek, şöyle devam etti:

"Bu durum, yatırım artışının kompozisyonunun dikkatle analiz edilmesi gerektiğini göstermektedir. Sürdürülebilir büyümenin ve kalıcı refah artışının temel dayanağı, üretim, istihdam, ihracat ve verimliliği öneleyen sanayi yatırımlarıdır. Son üç çeyrekte ihracatın büyüme katkısının negatif olması, büyümenin daha çok iç talep ve inşaat sektöründen kaynaklandığını açık bir göstergesidir."

Ardic, tarım sektöründeki gerilemenin dört çeyrekte sürmesinin, yalnızca büyüme kompozisyonu açısından değil, arz yönlü kırılmalı ve gıda enflasyonu açısından da ciddi bir risk alanı oluşturduğuna işaret ederek, tarımın, ekonominin arz tarafında üretimin sürekliliği ve fiyat istikrarı açısından stratejik bir alan olduğunu ifade etti.

Üretimde yaşanan zayıflamanın, gıda tarafında maliyet ve arz baskılayarak enflasyonla mücadeleyle zorlaştırabileceğine değinen Ardic, şunları kaydetti:

"Yatırımları, sanayide kalıcı kapasite artışı sağlayacak biçimde yönlendirmek ve tarımdaki daralmayı dengeleyecek seçici politikaları kararlılıkla uygulamak zorundayız. Bu çerçevede, önümüzdeki dönemde önceliğimiz, yatırım artışı sanayide kapasite, teknoloji ve verimlilik artışıyla daha güçlü biçimde ilişkilendirmek, makine-teçhizat yatırımlarındaki ivmeyi yüksek katma değerli üretim ve ihracat artışıyla buluşturmak."

EKONOMİDE BÜYÜME İNŞAAT VE VATANDAŞTAN

Türkiye ekonomisi yılın son çeyreğinde ve 2025'te beklentilere paralel büyüdü. Büyümede inşaat ve vatandaşın tüketiminin olumlu katkısı öne çıkarken tarım ve dış ticaret büyüymeyi frenledi. 2026 yılında ise beklenti yüzde 4'ün üzerinde büyüme.

Türkiye ekonomisi yılın son çeyreğinde beklentilere paralel yüzde 3,4, 2025 yılının tamamında ise yüzde 3,6 büyüme gösterdi. Büyümenin temelini hem son çeyrekte hem de yılın tamamında vatandaşın tüketim harcamaları ile inşaat yatırımları oluştururken sanayideki hız kaybı tarımdaki daralma ve ihracatta düşüş dikkat çekti. 2026 yılında beklenti yüzde 4'ün üzerinde şekilleniyor. Büyümede son çeyrekte işgücü ödemelerinin payı yüzde 33,7 ile yılın en düşüğüne gerilerken sermayenin payı ise yüzde 49,1 ile yılın zirvesine çıktı.

GSYH 1.5 TRİLYON DOLARIN ÜZERİNDE

Türkiye İstatistik Kurumu yıllık ve yılın son çeyreğine ilişkin büyüme verilerini dün açıkladı. Buna göre 2025 yılında Türkiye ekonomisi büyüklüğü cari fiyatlarla 63 trilyon 20,9 milyar lira olurken, dolar olarak tarihte ilk kez 1 trilyon 596 milyar 320 milyon dolar seviyesine çıktı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış olarak ekonomi son çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,4 büyüdü.

Üretim yönlü gayri safi yurtiçi hasıla hesabına göre tarımdaki küçülme ve sanayideki hız kesme dikkat çekerken inşaat ile ticaret, ulaştırma ve konaklama sektörü 2025 yılını iyi geçirdi. TÜİK verilerine göre tarım sektörü son çeyrekte yüzde 7,2 küçülerek büyüme 0,33 puan, 2025 yılında ise yüzde 8,8 küçülerek ekonomik büyüme 0,48 puan aşağıya çekti. Son dört çeyrekte tarımda daralma kesintisiz devam ediyor. Sanayi ise yıla daralma başlasa da ikinci ve üçüncü çeyrekte hızlanıştı, son çeyrekte ise yavaşlama gözle görünür hale geldi. Sanayide son çeyrekte yüzde 0,9 büyüme ile 0,17 puanlık, 2025 yılında ise yüzde 2,9 büyüme ile sadece 0,54 puanlık olumlu katkı geldi ekonomiyeye. Sanayide bu yılın ilk çeyreğinde de savunma sanayi hariç bir hareketlilik gözlenmiyor.

İNŞAAT 2025'TE ÇİFT HANELİ BÜYÜDÜ

İnşaat 2025 yılının gözde sektörü. Deprem konularının da katkısıyla birlikte son çeyrekte yüzde 8,6, büyüyenek 0,4 puan, 2025'te ise yüzde 10,77 ile tek çift haneli büyüyen tek sektör olan inşaat 0,55 puanlık katkısıyla öne çıktı. Gayrimenkul sektörü de 2025 yılında yüzde 2,71 büyüyenek ekonomiyi 0,25 puan yukarıya çekti. Ticaret, ulaştırma, konaklama sektörleri yılın tamamında yüzde 4,61 büyüyenek 1,16 puanlık katkı yaparken, son çeyrekte yüzde 4,1 yılın tamamında yüzde 3,81 büyüyen finans ve sigorta sektörünün yüzde 3,6'lık

yıllık büyüme katkısı 0,21 puan hesaplandı.

Harcamalar yöntemiyle hesaba göre 2025 yılı ihracatın daraldığı bir yıl olarak geride kaldı. Vatandaşın tüketimi ise son çeyrekte hızlandı yüzde 5,2 büyümeyle 3,65 puanla büyüme güçlü katkı verdi. Vatandaşın tüketimi 2025'in tamamında yüzde 4,07 büyüyerek yüzde 3,6'lık yıllık büyümenin 2,8 puanından sorumlu oldu. Vatandaşın tüketim harcamalarında en hızlı artış hizmetler kaleminde gerçekleşti dayanıksız tüketim mali harcamaları da yüzde 35 arttı.

Devletin tüketim harcamaları son çeyrekte büyüme negatif katkı verdi yılın tamamında da sadece yüzde 0,83 artışla 0,11 puanlık pozitif katkıya imza attı.

DIŞ TİCARETİN NEGATİF ETKİSİ 1.1 PUAN

Toplam yatırımlar son çeyrekte yüzde 5,4 artarak 1,42 puan, yılın tamamında yüzde 6,95 büyüyerek 1,77 puanlık katkısıyla öne çıktı. Ancak bu yatırım büyümesi inşaatın kaynaklandığı. Makine ve teçhizat yatırımlarındaki büyüme ve katkı inşaatın gerisinde kaldı. İnşaat yatırımları yüzde 8,7, makine ve teçhizat yatırımları yüzde 2,8 büyüdü. İhracat son çeyrekte yüzde 2,3 daralarak 0,5 puan, yılın tamamında yüzde 0,32 daralarak 0,07 puan geriye çekti büyümeyi ılıhtan ise son çeyrekte yüzde 3,8, yılın tamamında yüzde 4,93 büyüdü ve neredeyse 1 puanlık negatif katkı verdi. Son çeyrekte dış ticaret 1,36 puan, 2025'in tamamında ise 1,06 puan daha az büyümesine sebep oldu ekonomisini.

İŞGÜCÜ ÖDEMELERİNİN PAYI GERİLEDİ

İşgücü ödemelerinin son çeyrekte GSYH içindeki payı yüzde 33,7 ile yılın en düşük seviyesine inerken net işletme artışı/karma gelirin payı ise yüzde 49,1 oldu. İşgücü ödemeleri 2025 yılında bir önceki yıla göre yüzde 40,4 artarken, net işletme artışı/karma gelir yüzde 44,2 arttı. 2025 yılının dördüncü çeyreğinde ise işgücü ödemeleri bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 36,9, net işletme artışı/karma gelir yüzde 44,2 arttı. İşgücü ödemelerinin cari fiyatlarla gayrisafı katma değer içerisindeki payı geçen yıl yüzde 37,0 iken bu oran 2025 yılında yüzde 36,9 oldu. Net işletme artışı/karma gelirin payı ise yüzde 43,1 iken yüzde 44,1 oldu.

"16 YILDIR KESİNTİSİZ BÜYÜYÖRÜZ"

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, 2025'e ilişkin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYH) verilerini değerlendirdiği açıklamasında, "Siyasi ve ekonomik istikrar içinde 16 yıl kesintisiz büyümemiz devam etmiş, siyasi kararlılık ve koordinasyon içinde hayata geçirdiğimiz ekonomi programının etkinliği ve makroekonomik temellerimizin sağladığı bir kez daha teyit edilmiştir" ifadesini kullandı.

"Türkiye ekonomisi, küresel belirsizliklerin tirmandığı ve böl-

gemizde jeopolitik gerilimlerin yoğunlaştığı bir konjonktürde, hedeflenen doğrultuda güçlü ve dengeli büyümesini sürdürerek dayanıklılığını ortaya koymuştur" değerlendirmesinde bulunan Yılmaz, 2025 yılının dördüncü çeyreğinde ekonominin yıllık yüzde 3,4 oranında büyüyerek 22 çeyrekte kesintisiz büyüme performansını sürdürdüğünü vurguladı. Cevdet Yılmaz, 2025 yılı genelinde kaydedilen yüzde 3,6'lık büyüme ile Orta Vadeli Program (OVP) tahmini olan yüzde 3,3'ün aşılındığını dikkati çekerek, sunları kaydetti: "Bu süreçte milli gelirimiz tarihi bir rekorla 1,6 trilyon dolar seviyesine çıkmış, kişi başı gelirimiz ise 18 bin 40 dolara ulaşmıştır. Son yıllarda kaydettiğimiz sürdürülebilir yüksek büyüme oranlarıyla, dünyanın en büyük 16'nci ekonomisi olmayı ve yüksek geliri ülkeler konumuna yükselmeyi öngörüyoruz."

"KİŞİ BAŞINA GELİR 18 BİN DOLARA YÜKSELDİ"

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Türkiye ekonomisinin 2025'te yüzde 3,6 büyüdüğünü bildirerek, "Milli gelir 1,6 trilyon dolara, kişi başına gelir 18 bin 40 dolara yükseldi. Kalıcı refah artışı hedefimiz için kritik bir eşik olan yüksek geliri ülkeler grubuna 2025 yılında dahil olduğumuzu öngörüyoruz" ifadesini kullandı. Şimşek, tarımda don ve kuraklığın etkilerinin yılın son çeyreğinde de devam ettiğini, diğer sektörlerde de üretim artışının sürdüğünü belirtti.

Geçen yıl sanayi katma değerinin, yüzde 2,9 ile son 4 yılın en yüksek artışını kaydettiğine işaret eden Şimşek, deprem bölgesinde konut teslimine hız verilmesinin de etkisiyle, inşaat sektöründe katma değer artışının güçlü seyrini koruduğunu aktardı. Şimşek, tüketim ve yatırım arasındaki dengeli görünümün devam ettiğini ifade ederek, açıklamasını şöyle sürdürdü:

"Yatırımlar yıl genelinde yüzde 7 arttı. Makine ve teçhizat yatırımlarındaki yüzde 5'lik artış,

üretim kapasitemizi güçlendiriyor. Küresel ticarete belirsizliklerin ve korumacılığın arttığı 2025 yılında net dış talep, büyüme negatif katkı verdi. Ancak cari açığın sürdürülebilir seviyelerde kaldı. Kamuda tasarruf ve verimliliği artırarak harcama disiplini güçlendiriyor, vergide adalet ve etkinliği esas alarak kayıt dışılıkla mücadele yapıyor. 2025'te bütçe açığının milli gelire oranı yüzde 2,9 ile Orta Vadeli Program (OVP) tahmininin altında gerçekleşirken, faiz dışı fazla verdik."

Maliye politikasındaki disiplinli duruş sayesinde deprem harcamaları hariç faiz dışı fazlanın yüzde 1,2 olduğunu bildiren Şimşek, sunları kaydetti: "Jeopolitik gelişmelerden kaynaklanan risklerin geçici olacağı ve küresel ticarete belli belirsizliklerin azalacağı varsayımıyla, 2026 yılında ticaret ortaklarımızdaki talep artışı ile finansal koşullardaki iyileşmenin büyüme katkısı sağlanmasını bekliyoruz. Kazanımlarımızı kalıcı hale getirmek için politikalarımızı yapısal ve arz yönlü adımlarla destekleyeceğiz. Sürdürülebilir yüksek büyüme ve daha adil gelir dağılımını sağlayacak fiyat istikrarı için programımızı kararlılıkla uygulamaya devam edeceğiz."

"SINIRLI BÜYÜYEN SEKTÖRLER İNCELENMELİ VE TEDBİRLER ALINMALI"

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, TÜİK tarafından açıklanan 2025 yılı büyüme rakamlarına ilişkin yaptığı yazılı açıklamada, küresel ekonomide başta tarife savaşları olmak üzere belirsizliklerin öne çıktığı ve öngörülebilirliğin gideceğini belirtti. "2025'te, Türkiye'nin tüm yaşananlara rağmen yüzde 3,6 ile küresel büyüme oranının üzerinde bir büyüme gösterdiğini kaydetti.

Olpak, "Bu, ekonomimizin yaşanan zorluklara rağmen dinamizmini gösterirken, aynı zamanda olası uluslararası ve bölgesel şoklara karşı direncinin de bir

göstergesi" ifadesini kullandı. Büyümenin detaylarına değinen Olpak, şu değerlendirmelerde bulundu: "Sektörler bazda tarımdaki mevsimsel etkilere bağlı daralma dışında tüm sektörler pozitif katkı vermiş, inşaat yüzde 10,8 ile büyüyen sanayi de yüzde 2,9 büyümüş. Harcama tarafında ise tüketim harcamaları yüzde 4,1 büyürken, yatırımların yüzde 7 ile yüksek büyüme göstermesi oldukça önemli. Mal ve hizmet ihracatının yüzde 0,3 daralması ise uluslararası konjonktürle birlikte değerlendirilmesi gereken önemli bir nokta."

SANAYİ BÜYÜMESİ 4 YILIN EN GÜÇLÜSÜ

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardic, Türkiye ekonomisinin beklentilere paralel olarak 2025'te yüzde 3,6 büyüdüğünü belirterek, "Yatırımları, sanayide kalıcı kapasite artışı sağlayacak biçimde yönlendirmemiz ve tarımdaki daralmayı dengeleyecek seçti politikaları kararlılıkla uygulamak zorundayız" ifadesini kullandı.

Ardıc, büyümenin niteliğine dikkati çekerek, 2025 yılının genelinde büyüme verilerinin sektörler arasında belirgin bir ayrışmaya işaret ettiğini kaydetti. Talep tarafındaki canlılığın sürdüğünü, arz tarafındaki zayıflamanın sürdürülebilir büyüme açısından dikkate değerlendirilmesi gereken bir tablo ortaya koyduğuna işaret eden Ardic, "Sanayi büyümesinin, yüzde 2,9 ile son dört yılın en güçlü performansını kaydetmesi kıymetlidir. Ancak manşet büyümenin gerisinde kalması, ekonomik büyümenin kalitesi ve sürdürülebilirliği açısından üzerinde durulması gereken önemli bir işarettir." değerlendirmesinde bulundu. Verilerin en dikkat çekici başlıklarından birinin de yatırımlardaki artış olduğunu altını çizen Ardic, 2025'te sabit sermaye yatırımlarının ortalama yüzde 7, makine-teçhizat yatırımlarının ise yüzde 5 arttığını, ancak bu artışın üretim kapasitesini genişlettiğini, verimliliği

ve rekabet gücünü desteklediğini söyleyemizin henüz erken olduğunu belirtti.

ZORLUKLARA RAĞMEN ÖNEMLİ BİR BAŞARI

Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran, Türkiye ekonomisinin 2025'i yüzde 3,6 büyüme ile tamamlamasının, küresel ölçekte yaşanan tüm zorluklara rağmen önemli bir başarı olduğunu bildirdi. Baran, şöyle devam etti: "Dünya ekonomisinde enflasyonla mücadele politikalarının sürdürüldüğü, finansmana erişimin zorlaştığı, ticarete korumacı eğilimlerin arttığı bir konjonktürdeyiz. Yakın coğrafyamızda süren savaş ve çatışmalar, enerji maliyetleri, yeşil dönüşüm yatırımları ve tedarik zincirlerinde yeniden yapılanma süreci iş dünyamız üzerinde ciddi baskılar oluşturuyor. Böyle bir ortamda, 2025 yılını yüzde 3,6 büyüme ile tamamlamamız son derece kıymetli. Bu tablo, özel sektörümüzün dinamizmini ve ekonomimizin sağlam temeller üzerinde ilerlediğini gösteriyor." Sanayi, gayrimenkul faaliyetleri, insan sağlığı sektörlerindeki sınırlı büyümenin incelenmesi ve bu alanlarda daralmayı önleyici tedbirler alınması gerektiğine değinen Baran, yüzde 8,8 oranında gerileyen tarım sektörünün de mercek altına alınmasını elzem olduğunu dikkati çekti.

ÜRETİCİYİ DESTEKLEYEN POLİTİKALAR GÜÇLENDİRİLMELİ

İstanbul Ticaret Borsası (İSTİB) Başkanı Ali Kopuz da çatışma ve savaş ortamında tarımın önemini bir kat daha arttırdığını belirterek, geçen yıl yaşanan don olaylarının da etkisiyle daralan tarımsal üretimin artırılması için üretim maliyetlerinin kontrol altında tutan, arz güvenliği güçlendiren ve yerli üretimi destekleyen politikaların güçlendirilmesi gerektiğine işaret etti.

- Dünya Gazetesi

ASO-ATO Maden Sektör Buluşması'nda Kamu Politikaları, Mevzuat ve Uygulamalar Ele Alındı

Maden Zirvesi: Sektör Buluşması" Ankara Sanayi Odası'nın Kavaklıdere'deki binasında açılış konuşmalarıyla başladı. Ankara Sanayi Odası (ASO) ile Ankara Ticaret Odası'nın (ATO) ilgili meslek komiteleri, madencilik ve doğal taş sektörlerini bir araya getiren buluşmada kamu politikaları ve mevzuat uygulamaları masaya yatırıldı.

Zirve'nin "sektör buluşması" niteliğiyle, kurumlar arası koordinasyon ve sektörün ortak gündemine katkı sunması amaçlandı.

Ev sahibi konumunda bulunan ASO Yönetim Kurulu Başkanı Seyit Ardıç, gerçekleştirdiği açılış konuşmasına "Madencilik artık yalnızca yer altı kaynaklarını üretime kazandırma faaliyeti değildir. Enerji dönüşümü; savunma sanayii, ileri imalat, elektronik ve batarya teknolojilerindeki ivme, ham maddeyi stratejik bir başlığa taşıyor. Veri merkezlerinin hızla artan enerji ihtiyacı da bu tabloyu daha da keskinleştiriyor. Sonuçta ham madde, ekonomik bir girdi olmaktan çıkıp güvenlik ve stratejik rekabet meselesine dönüştü. Yüksek teknoloji, dijital

dönüşüm ve yapay zekâ son dönemlerde hepimizin konuştuğu temel başlıklar... Ama bunları konuşurken, ayağımızın bastığı toprağı unutmamamız gerekiyor. Çünkü teknoloji sadece yazılımla, kodla üretilmiyor. O yazılımların çalışması için madenlere, metaller ve bu ham maddeleri işlemeye ihtiyacımız var. Sanayinin geleceğı bulutta, yani bulut teknolojilerinde olabilir ama kökleri hala topraktadır.” sözleriyle başladı.

Uluslararası Enerji Ajansı projeksiyonlarının bu dönüşümün ölçeğini çok net gösterdiğini dile getiren Ardıç, “Net Sıfır senaryosunda 2040’a kadar bakır talebi %50 artarken; nikel, kobalt ve nadir toprak elementleri talebi yaklaşık iki katına, grafit talebi dört katına yükseliyor. Lityum ise sekiz kat büyüme ile öne çıkıyor. Aynı çalışma, 2040’a gelindiğinde enerji dönüşümü minerallerinin toplam pazar değerinin iki kattan fazla artarak yüz milyarlarca dolarlık bir ölçeğe taşındığını da ortaya koyuyor. Yani yeşil dönüşüm için daha fazla madencilğe, daha fazla işleme ve daha güçlü bir sanayi altyapısına ihtiyaç var. Bir elektrikli araba yapmak için, benzinli arabadan 4 kat daha fazla bakır gerekiyor. Bir rüzgâr türbini dikmek için tonlarca çelik lazım. Asıl önemli olan; bu kaynakları çevreyle uyumlu, verimli ve yüksek katma değer üreten bir anlayışla değerlendirebilmektir.” ifadelerini kullandı.

Madencilikte rekabetin artık sadece “rezerv” rekabeti olmadığını belirten Ardıç, izin süreçlerinin, çevre performansının, iş sağlığı güvenliğinin, şeffaflığın, izlenebilirliğin, zenginleştirme ve rafinasyon kapasitesinin de rekabete dahil olduğunu söyledi.

“Ham madde sat, bitmiş ürünü al” yaklaşımıyla bu yarışın ka-

zanılamayacağını da sözlerine ekleyen Ardıç, “Asıl değer, madenin ara ürün ve nihai ürüne dönüşmesiyle; yani sanayi entegrasyonu ile oluşur. Madenden çıkan ürünlerin işlenmesi ve daha yüksek katma değere dönüşmesi, katkı ve sürdürülebilirlik bağlamında da önemli bir ekonomik kaldıraç etkisi yaratacaktır. Öte yandan, madencilğin ülkemiz ekonomisine döviz kazandıran önemli bir işlevi de var. İstanbul Maden İhracatçıları Birliği’nin rakamlarına göre, 2024’te 6 milyar dolar olan toplam maden ihracatımız 2025’te %3,4 artışla 6,2 milyar dolara yükseldi. Bu tablo hem pazar çeşitliliğinin hem de katma değerli üretime geçişin ne kadar kritik olduğunu gösteriyor. Fakat burada, sektörün günlük gerçekliğini de konuşmak zorundayız. İzin süreçleri, mevzuatın öngörülebilirliği, ÇED uygulamalarının standardı, orman izinleri, denetim rejimi, yatırım ortamı ve finansmana erişim... Bunlar, ‘stratejik maden’ hedefine ulaşmanın kilit konu başlıkları olarak önümüzde duruyor.” şeklinde konuştu.

ASO Başkanı Seyit Ardıç’ın konuşmasının ardından ATO Başkanı Gürsel Baran da açılış konuşmasını gerçekleştirdi ve ardından “Madencilik Sektöründe Kamu Politikaları, Mevzuat ve Uygulamalar” başlıklı panele geçildi. Panelin moderatörü TOBB Madencilik Meclisi Başkanı Halil İbrahim Kırşan olurken, konuşmacılar Orman Genel Müdürlüğü İzin ve İrtifak Daire Başkanı Aytunç Nane, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) Agrega Daire Başkanı Serkan Gökmen ve Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdür Yardımcısı Ömer Albayrak oldu.